

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ č. 4

VYSOKÉ N. JIZ.

PROGRAM:

DNEŠ - 15.10.1985 - ÚTERÝ

- 8.00 - seminář o včerejším představení v malém sále Krakonoše
- 10.00 - kurs praktické dramaturgie v kužárně Krakonoše
- 13.30 - rozloučení s DS Želeč v malém sále Krakonoše
- 14.30 - vítání DS Ořechov u Brna na MěstNV
- 14.30 - Větrovanka před Krakonošem
- 15.00 - vítání DS Ořechov u Brna před Krakonošem
- 16.00 - J. Menzel: TŘI V TOM
a /DS Bystře u Poličky/
19.30
- 22.30 - setkání souboru s patrony ve společenském sále požární zbrojnice

ZÍTRA - 16.10.1985 - STŘEDA

- 8.00 - seminář o dnešním představení v malém sále Krakonoše
- 10.00 - kurs praktické dramaturgie v kužárně Krakonoše
- 13.30 - rozloučení s DS Bystře u Poličky v malém sále Krakonoše
- 14.30 - vítání DS Kozlovice na MěstNV
- 14.30 - Větrovanka před Krakonošem /pokračování na str.2/

VOT 28 881117

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

V roce 1984 oslavila Divadelní a literární agentura DILIA 35. výročí svého trvání. Její činnost je různorodá, avšak nemalou měrou souvisí s děním v amatérském divadelnictví, a to zejména v oblasti autorsko-právní a v oblasti vztahující se k dramaturgii amatérských souborů. ...

Snahou ediční činnosti DILIA je pokrýt pokud možno veškerou dramatickou tvorbu doma i ve světě. Divadelní texty publikuje v šesti edicích; do první z nich jsou zařazeny hry českých a slovenských autorů od klasiků až po současné autory. ... Druhá, svým záběrem nejrozsáhlejší edice, je věnována divadelním hrám zahraničních autorů z celého světa. Jsou do ní zahrnuty hry autorů ze socialistických zemí i ostatních států. Největší procento tvoří překlady her autorů ze socialistických zemí, kde DILIA získává originály od svých

EDIČNÍ ČINNOST DILIA

partnerských agentur. Avšak i klasická díla či díla závažná pro vývoj světové dramatické tvorby západní proveniencí byla v DILIA rozmnožena.

Ve třetí edici vydává DILIA literárně dramatická pásma a sborníky jednak k příležitostem různých výročí a kulturně politických událostí, jednak věnovaná tvorbě některé literární osobnosti, zejména v oblasti poezie. Zároveň je část pásem věnována tvorbě mladých současných autorů, jejichž poezie je blízká zejména dnešní mladé generaci. K tomuto programu jsou také přiřazovány sborníky scének a kabaretních výstupů. ...

Další edice je věnována hrám pro děti a mládež, v níž jsou vydávány hry pro děti /pokračování na str.2/

kračování ze str.2/

- 5.00 - vítání DS Kozlovice před Krakonošem
- 16.00 - I.Taller/ KOMEDIE O CHYT--
a ROSTI /DS Ořechov u Brna/
- 19.30
- 22.00 - setkání s patrony ve spo-
lečenském sále požární
zbrojnice

ZE ZÁKULISÍ PŘEHLÍDKY

Zastavení čtvrté s hosteskami

Členka vysockého divadelního
souboru, zapálená ochotnice

Slávka HUBAČÍKOVÁ:

"Divadlo hraji od dětství, je to už 40 let, co prožívám stejnou radost z hraní. Poprvé jsem přišla do divadla, když mi bylo sedm let. Atmosféra, šminky, zákulisí, to všechno mi učarovalo. Hrála jsem mnoho dětských rolí, například Robinsonku od Marie Majerové nebo Apolenku v Pražském flamendru. Hrála jsem i typy dívek, které byly zamilované. Zažila jsem spoustu sympatických titulů, které pro mě znamenaly mnoho. Dost často jsem byla pokládána za komediální herečku, ale ráda si zahraji i tragédie. V poslední době čtu hodně Krkonošské povídky, tancuji a zpívám. Myslím si, že divadlo je vždycky dobré, dělá-li to člověk opravdově a rád. S láskou k divadlu se musí člověk narodit. V kolektivu ochotníků se člověk cítí dobře. Může se jeden na druhého spolehnout a důvěřovat si. Divadlo je pro mě velkým balzámem na rány, které někdy /pokračování na str.5/

/pokračování ze str.1/

ské soubory s dětskými herci a zároveň hry pro děti s dospělými herci. V této edici a zároveň i v další ediční řadě sleduje DILIA autorskou tvorbu amatérských divadel a podle možnosti zařazuje do svého edičního plánu ta díla, u nichž je předpoklad, že budou mít úspěch na více jevištích. V poslední edici jsou vydávány loutkové hry a rovněž sborníky scének a loutkových výstupů, které kladou minimální nároky na inscenátory a jsou využitelné i v mateřských školách apod.

Zvláštní edicí je Malá řada socialistických autorů, do níž jsou zařazovány překlady her autorů ze socialistických zemí. Jsou to hry, které vypovídají o současném životě s jeho radostmi a problémy.

Roční produkce DILIA v této ediční činnosti je přibližně osmdesát titulů, z nichž většina je vhodná i pro amatérské soubory. Amatérskými soubory nemohou být provozovány pouze ty hry ze západních zemí, které jsou devizově vázané /tj. od autorů žijících či autorů od jejichž smrti neuplynulo padesát let/. U některých titulů ze západních zemí se DILIA podaří dohodnout s příslušnou agenturou možnost provozování amatérskými soubory za československou měnu. Na tuto skutečnost upozorňuje DILIA ve svém bulletinu Zprávy DILIA. Tento bulletin vychází 11x ročně a jeho úkolem je informovat veřejnost o novinkách z produkce DILIA....

Další pomůckou divadelníků jsou roční a tematické katalogy. ... Všechny tyto informativní materiály stejně jako všechny vydané hry si mohou soubory objednat přímo v agentuře DILIA.

Jan Pavlík

/zkrácený přetisk článku
z bulletinu Zájmová umělecká
činnost 1/85, vyd. ÚKVČ Praha/

Jiří MENZEL, režisér, herec, dramatik, scénarista. Polyfonní souznění všech uvedených profesí v nás zanechává v tomto případě dojem výrazné osobnosti umělce, jenž nás dovede znovu překvapovat svojí neopakovatelnou poetikou. Svojí pokorou před vším, čemu slouží, a co utváří k obrazu svému. Tři v tom. Gejzír nápadů napájených ze zdrojů commedie dell'arte, tvorby Goldoniho a na druhé straně dovedně využívající současné divadelní zkušenosti tvůrce. Divadelní text koncentrující představy o divadle a určený všem, kteří divadlo bytostně cítí.

Bl.č.263/85

ROHOVOR

Oldřichem Unčovským,
vedoucím a režisérem DS JZD a OB
Bystré u Poličky

Do Vysokého přijíždíte po pěti letech. Přivážíte s sebou kromě inscenace něco nového?

"Ano. Tři nové tváře, které budete moci rovněž spatřit na jevišti. Domnívám se, že soubor, který se trvale neomlazuje, ztrácí něco ze svých možností."

Jakou problematiku vnesla do vaší divadelní práce Menzlova hra Tři v tom?

"Těžiště naší činnosti spočívalo v komediálním žánru. Máme výrazné komediální typy a dařilo se nám nacházet i dobré divadelní texty, ať už současné nebo z pera našich světových klasiků. Hra Jiřího Menzla Tři v tom inspirovaná commedii dell'arte nás natolik zaujala, že jsme se rozhodli - vědomi si tenkého ledu, na který vstupujeme - hru nacvičit. V dramaturgické přípravě inscenace jsme provedli řadu škrtů i úprav veršovaných částí, které podle našeho názoru pomohly spádu i vyznění hry."

Nastudování hry nebylo tak snadnou záležitostí, jak se po přečtení textu zdálo. Dolehly na nás tvrdé chvíle hledání situací, a to v rozpětí asi tří měsíců.

První kontakt s divákem nám ukázal, že naše nastoupená cesta směřuje k srdci diváka, i když upozornil i na řadu problémů, se kterými se soubor musel při dalších reprízách vypořádat. Dnes se jedná již o pevně fixovaný tvar.

Další osud inscenace byl poznamenán dlouhodobým onemocněním dvou hlavních představitelů Capitana a Coly. Věříme však, že se vysokému publiku předvedeme s představeními, která nevybočí z předchozích našich úspěšných vystoupení na této přehlídce."

A nyní tradiční otázka - co připravujete dál?

"Hledáme! Hledáme opět dobrý text komediálního žánru. Domníváme se totiž, že rozdávat lidem radost a zasévat jim smích do jejich srdcí je tou nejangažovanější prací pro společnost."

Naším přáním je, aby takových her se v nabídce DILIA objevilo co nejvíce."

Soubor ze Želče přijel do Vysokého po druhé po šesti letech. Přijel s inscenací věnovanou dětskému publiku, s inscenací textu M. Plešáka Jak rozesmát princeznu, označovaným jako pohádka. Pohádka?

Plešákův text je spíše pásmem složeným z přejatých, leč nevyužitých motivů z děl jiných. Je to text, který se sice jako žánr tváří /vystupuje zde král, princezna, dvorní dámy se jménem vypůjčeným od Poláčka/, ale s žánrem nemá nic společného: chybí zde příběh, chybí zde výrazný konflikt, chybí zde čin, který by způsobil ono vítězství dobra nad zlem a dotkl se diváka onou samozřejmou pohádkovou etikou.

RECENZE

Je tu šest postav, z nichž žádná není ani příliš dobrá, ani zlá, protože vlastně nic výrazného neučiní. Jsou zde, aby dělaly slovní fórky a legrácky, utíkaly ze života do pohádky a naopak z pohádky přes cirkus do života bez logiky významu, bez hravosti fantazie.

Není zde inspirace pro gag, podbízivá slovní komika a chudý jazyk nudí. Plešákův text, žel tak podobný mnohým, jež jsou často dětem určeny, velmi poznamenal práci želečského souboru, jak v složce režijní, herecké i výtvarné. Princezna se nakonec v inscenaci smála, poskakujíc z nohy na nohu. Ale proč, to se divák nedozvěděl a tak se vlastně moc neradoval.

A je to škoda. Zdá se totiž, že v souboru jsou síly, které by se na jiné hře mohly rozvinout tvořivějším způsobem.

-cim-

Bl.č.265/85

Stálá rubrika vládce hor/

Vážení přátelé, byl jsem při všem. Například při patronátním večeru se souborem z Bystřice předevčírem. Zase mě potěšili, kamarádi moji - krásný půlnoční program připravili! Švarní hoši zazpívali při kytarách písničky. A Maruška Neradová - to byla jednička! Líbila se mi jak její Balada zubní /prý epizoda z její dřívější praxe/, tak etuda Muži mne pronásledují - smál jsem se až jsem brečel! Vždycky mě moc potěší, když se některý soubor takhle na večírku ukáže - máme tím k sobě všichni ještě o foussek blíž. Tak jsem poslal Slávku Hubačikovou, ať zase na oplátku potěší bystrické poudačkou Telemark. Jsem rád, že potěšila!

Jsem opravdu všude. Včera jsem zavítal /dovedně maskován za nenápadného seminaristu/ na dopolední seminář. A rozhodl jsem se popsat pro vás metodu dálkového studování inscenace, tak jak ji představil Ludvík Němec. Podmínkou pro uskutečnění této metody je vyslání režiséra souboru do lázní. V první fázi režisér v lázních přemýšlí, a když ho něco napadne, napíše své požadavky souboru. Soubor mu odpoví, že všechno vyzkoušel a že to jde, ale ono ne. To je druhá fáze. Ve třetí fázi napíše opět režisér souboru: to a to ono musí jít, ale toho jiného se vzdávám. Fáze jedna až tři se opakuje tak dlouho, dokud je režisér v lázních. Čtvrtá fáze spočívá v tom, že režisér přijede domů a zjistí na čem je. Frekvenci přestupují z dálkového studia na rádné.

Mezi klasiky se včera na semináři zařadil zasloužilý umělec Milan Fridrich výrokem, že "po žánru, který je slepice, nemůžeme chtít, aby snesl pštrosí vejce". Blahopřeji.

V zápalu hodnocení představení obdržel včera Prokop Holý od členů odborné komise hned dvě nová jména: Martin Holý a Přemysl. Myslím, že ba se nezlobil.

NAŠE ANKETA

1. Jak se vám jeví současný stav a úroveň vesnického divadla ve vašem kraji/nebo vůbec?/
2. Liší se podle vás divadelní činnost na vesnici od činnosti ve městě? V čem?
3. Co je podle vás nejaktuálnějším problémem amatérského divadla?

Láda L h o t a, člen ÚV SČDO

1. Současný stav uspokojivý, stoupající úroveň dramaturgická, herecká i scénografická v porovnání s obdobím, kdy jsem na vesnici hrával /1924-1940/. Domnívám se, že je to důsledek krajských soutěží a přehlídek i národní přehlídky. Kvalita stoupá, ale souborů značně ubylo a ubývá.
2. Rozdíl v jevištních podmínkách, společenských vztazích na vesnici, v soustavné práci a specifických i experimentálních představeních a činnosti městských souborů.
3. Dostatek kvalitních a poučených režisérů a snad i někdy dost málo času a patřičné trvalé zaujetí i nadšení pro cílevědomou práci. Především však opravdová láska k divadlu.

Jiří S t a n ě k, režisér DS Plumlov

1. V Jihomoravském kraji stejně jako jinde ubývá amatérských souborů zejména na vesnici tak rychle, že nás nemůže ani dostatečně uspokojovat stoupající úroveň těch několika špičkových, které se objevují třeba zde ve Vysokém na národní přehlídce. Posuzovat podle nich celkovou úroveň vesnického divadla, to by znamenalo nasadit si růžové brýle, přes které nejsou vidět třeba okresy, kde nemohou uspořádat okresní přehlídky prostě proto, že nemají žádné soubory, které by se jich mohly zúčastnit.
2. Myslím si, že předpoklady a zákonitosti pro vytváření úspěšných divadelních inscenací jsou obecně platné jak pro město, tak i pro vesnici a dokonce pro amatéry stejně jako profesionály. Nářky na horší materiální podmínky na vesnici tedy považují spíš za nedostatek vůle porvat se s tím, co je v konkrétním případě k dispozici.
3. Nedostatek dobrých režisérů, kteří dokáží zejména mladé lidi strhnout k cílevědomé a odpovědné práci při vytváření inscenací a jejichž tvůrčí invence je schopna překlenout i neustále vzpomínaný nedostatek kvalitních dramatických textů.

...přechodování ze str.2/

...vot přináší..."

Další hosteskou je Marcela KUČEROVÁ. Spolehlivá, skromná, svědomitá kolegyně, jak řekla Slávka Hubačíková.

"Hostesku dělám již 4 roky. Je tu výborná parta dobrých lidí, kteří málokdy odmítnou a odvádějí velký kus práce. Jsou tu i problémy, ale i ty se dají řešit. Letos mě třeba mrzí, že je o jedno představení méně. Že by nebyl v Čechách žádný další dobrý soubor? Divil bych se..."

Každý večer je požární zbrojnice svědkem setkání souborů s patrony a milovníky divadla. Jejich dobrou náladu zpřijemňuje velice dobře hudební skupina čtyř amatérů z Lomnice nad Popelkou, TÁBORÁCI.

"Na přehlídce jsme podruhé. Divadlo máme rádi, dva z nás jsme ho dokonce ochotnický dělali také. Domníváme se, že lidem dává divadlo víc než třeba televize, herec vyjádří daleko více na jevišti než na obrazovce. Ale lidé dávají někdy přednost právě té obrazovce... Chtěli bychom poděkovat Vysočákům za jejich starostlivost a dobrou opateru, i organizační štáb si zaslouží obdiv. A lidi? Jsou fajn, umí se bavit a my do Vysokého znovu rádi přijedeme!"

-p-

KURS PRAKTICKÉ DRAMATURGIE

byl zahájen včera v 10 hodin v kuřárně Krakonoše a bude pokračovat v dalších třech dopoledních lekcích až do čtvrtka. Lektorkou kursu je profesionální dramaturgyně Dagmar Drašarová, jejíž zkušenosti z oblasti zájmové umělecké činnosti a znalost problematiky amatérských divadelních tvůrců jsou značné. Nechybí ani zaujetí pro hledání a objevování možností ochotníků na vesnici.

První část včerejšího setkání patřila vzájemnému seznámení seminaristů a lektorky. Devět seminaristů z Čech i obou krajů moravských vyslechlo ve stručnosti zamýšlenou koncepci práce v kursu, kde bude převažovat jako ukázka možné práce dramaturga podrobný rozbor textů Našich furiantů/včetně porovnání výchozí Stroupežnického předlohy s Macháčkovou úpravou/ a Daňkovy Chirurgie města "N", srovnání těchto dvou odlišných typů textů a praktická upozornění na různé možnosti jejich dramaturgicko-režijního uchopení.

Dále byli seminaristé seznámeni se základními povinnostmi dramaturga, postupujícími od uplatňování potřebných hledisek při výběru hry /potřeby divácké obce, potřeby a možnosti souboru, celkový kontext předcházející i plánované tvorby/ volby základního východiska k inscenování zvoleného textu přes textové úpravy až k úloze prvního diváka rozpracované inscenace a interního souborového kritika - při častém spojení s rolí režiséra úkolu nesmírně těžkému. V závěrečné fázi dopoledne si účastníci oživilí znalost fabule Našich furiantů. -d-

SEMINÁŘ o představení bystřického souboru probíhal včera ve fantasticky radostné, přátelské a tvůrčí atmosféře, takže se mračilo snad jedině počasí. Nebylo to tím, že by bystřičtí slyšeli o své inscenaci jen samé superlativy - i když byla hodnocena nesmírně vysoko, šlo všem přítomným společně především o to, aby si pohovořili o všech možnostech, i eventuelních rezervách, na jejichž odstranění lze dále pracovat, či z nichž lze čerpat poučení a podněty pro další, v tomto konkrétním případě systematickou práci souboru.

-e-

Bl.č.262/85

KRAKONOŠOVA HLÍDKA
pokračování/

Ještě jedna důležitá věc se-
včera udála! Poprosil jsem pro-
to Svatku Hejralovu, aby vás
informovala. Čtete pozorně!

"Téměř na dosah ruky je
NOVÝ DIVADELNÍ SÁL pro nás vše-
chny!!!

Včera proběhla ve Vysokém
zcela neformální, leč velice zá-
važná schůzka, které se zúčast-
nili za MěstNV předseda J. Pičman,
místopředseda J. Matura, za stát-
ní statek J. Blažek, za DS Kra-
konoš J. Hejral a S. Hejralová,
za Útvar hlavního architekta
z Vrchlabí vedoucí ing. Faltys.
Povídalo se a přemýšlelo o re-
konstrukci a přístavbě divadla
Krkonoš, která by se měla za-
hájit v příštím roce. V roce,
kdy divadelní soubor Krakonoš
oslaví své veliké jubileum -
200 let trvání.

Schůzka měla velmi konkré-
tní a podnětný ráz, díky ing.
Faltysovi se postoupilo o krů-
ček dopředu. Ing. Faltys měl k
objemové studii ing. arch. Jana
Pavlička určité připomínky -
např. rozčlenit pohledovou plo-
chu fasády tak, aby architekto-
nický vzhled odpovídal rázu kra-
jiny.

Vzhledem k tomu, že se sku-
tečně předpokládá v příštím ro-
ce ukončení potřebných písemných
materiálů a položení symbolič-
kého základního kamene,

OBRACÍME SE NA VŠECHNY DIVADEL-
NÍ SOUBORY Z ČECH A MORAVY

s prosbou o příslib brigádnic-
kých prací. Písemnou zprávu
o pomoci ochotníků budeme rádi
očekávat u nás v divadelním
souboru Krakonoš /na naší obvy-
klé adrese/. Celá stavba bude
začleněna do akce "Z".

Vítáme do budoucna každou
pomocnou ruku a věříme, že nás
přátelé a příznivci Vysokého
nezklamou."

!!!!!!

-- klasický typ improvizovaného divadla /a
dramatu/, který vznikl v 16. stol. v Itálii,
po dvě století ovládal nejen italskou či-
nohru, ale ovlivnil svým příkladem i ba-
rokní komediální dramaturgii evropskou až
byl v druhé pol. 18. stol. nahrazen v rámci
osvícenské divadelní reformy hrami s pev-
ným textem /v Itálii to byla tzv. commedia
sostenuta - komedie zadržaná, tj. fixovaná
textem/. Herci c.d.a. neměli totiž k dispo-
zici psaný dramatický text, ale pouze dě-
jovou kostru /tzv. ossatura/, popř. scénář
a seznam postav, jež ve hře vystupovaly;
dialogy, jež bývaly provázeny komickými
pantomimickými výstupy /tzv. lazzi/, her-
ci improvizovali až přímo na jevišti a
podle reakcí publika pak rozváděli, popř.
obohacovali stanovenou dějovou osnovu,
jež byla založena především na zápletkě,
• další situace.

K specifickým rysům c.d.a. náleží pev-
né typy postav, charakterizující různé
společenské vrstvy a akcentující určité
lidské vlastnosti psychické i fyzické,
jež předváděly v karikované podobě; pů-
vod těchto typů /tzv. masek/ byl obvykle
lokální a divák je rozeznával už na první
pohled podle vnějších znaků /zejména ko-
stýmu a dialektu/, i když pochopitelně
podléhaly různým proměnám. ...

Dominantu představení c.d.a. tvořil
vždy herecký projev, a to s velkým důra-
zem na složku pohybovou a mimickou /kome-
diantství/.

/vybráno ze Slovníku literární teorie, 1977/

=====

VĚTRNÍK, zpravodaj XVI. NP VZDS. Vydává
OŠ NP VZDS. Zodpovědný redaktor Alena
Exnarová. Povoleno OK ONV Semily pod č.j.
70/84. Cena 1, Kčs